

תפילה קודם לימוד:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיעלה זכות לימוד זה שאני לומד בעד נשמת (פלוני בן פלוני), ובזכות לימוד זה האל הגדול הגבור והנורא שוכן עד וקדוש שמו, שתצרוך נשמתו בצרוך החיים, ותשים מחיצתו במחיצת צדיקים חסידים יסודי עולם העומדים לפניך ונהנים מזיו אור פניך, ותתן לו מהלכים בין העומדים לפניך, ותמחול ותסלח ותכפר ותמחה ותעביר כל מה שחטא וענה ופשע לפניך או עשה דבר שלא כרצונך, ואל תזכור לו שום חטא ועון ופשע ועבירה, אלא כל המצוות שעשה תזכרם לו לטובה, ורוחו תרגיע בחלק היושבים בגן עדן ונשמתו תתעדן בטוב הצפון לצדיקים, ותרים כבוד מנוחתו ולקץ הימים יעמוד לגורלו וילוח עליו השלום ועל משפכו יבא בשלום, בדכתיב: יבא שלום ינוחו על משכבותם, הוא וכל שוכני עמו ישראל בכלל הרחמים והסליחות והנחמות והישועות ונאמר אמן.

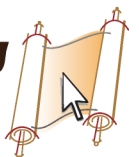
אות ס - מסכת סוכה פרק א

משנה א

סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה, פסולה, רבי יהודה מכשיר. ושאינה גבוהה עשרה טפחים, ושאיין לה שלש דפנות, ושחמתה מרבה מצלתה פסולה. סכה ישנה, בית שמאי פוסלין, ובית הלל מכשירין, ואיזו היא סכה ישנה, כל שעשאה קדם לחג שלשים יום, אבל אם עשאה לשם חג אפלו מתחלת השנה, כשרה:

שיש צרך לבנות את הסכה לשם מצוה, ואילו סכה זו נעשתה באפן סתמי, שלא לשם חג הסכות, ובית הלל מכשירין, פיון שהם סוכרים שאין הסכה צריכה להעשות לשם מצות סכה, אלא די בכך שנעשתה לשם צל. ואיזו היא סכה ישנה, שבית שמאי פוסלים אותה, כל שעשאה קדם לחג שלשים יום, אבל בתוך שלשים יום לחג הסכות, שכבר מתחילים לדרוש בעניני החג, מן הסתם נעשתה הסכה לשם מצוה. ודין זה של בית שמאי הוא רק בסכה שנעשתה באפן סתמי, אבל אם עשאה בפרוש לשם חג הסכות, אפלו אם עשאה מתחלת השנה, כשרה:

סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה, כלומר, שהחלל מהרצפה ועד הסכך הוא יותר מעשרים אמה, פסולה, פיון שסכה צריכה להיות דירת עראי, ולמעלה מעשרים אמה זו דירת קבע. רבי יהודה חולק ומכשיר, פיון שלדבריו סכה צריכה להיות דירת קבע. וסכה שאינה גבוהה אפלו עשרה טפחים, הרי היא דירה סרוחה, שאין אדם גר בה, וכן סכה שאין לה לכל הפחות שלש דפנות, וכן סכה שחמתה מרבה מצלתה - שהסכך שבה אינו מצל אפלו על מחצית מקרקעית הסכה, כל אחת מסכות אלו פסולה. סכה ישנה, שנבנתה זמן רב לפני סכות, בית שמאי פוסלין, פיון

משנה ב

העושה סבתו תחת האילן פאלו עשאה בתוך הבית. סכה על גבי סכה, העליונה בשרה, והתחתונה פסולה, רבי יהודה אומר, אם אין דיורין בעליונה התחתונה בשרה:

שנכתב הפסוק 'בספת תשבו' בכתיב חסר, שיש צרף שיהיה לסופה רק סכה אחד, ולא שני סככים. רבי יהודה חולק ואומר, אם אין דיורין בעליונה - אם אי אפשר לדור בסכה העליונה, כגון שהסכה של התחתונה חלש, ואינו יכול להחזיק את המתגוררים מעליו, הסכה התחתונה בשרה, כיון שגג זה שאי אפשר לדור עליו אינו נחשב גג לענין זה.

העושה סבתו תחת ענפי האילן המחבר לקרקע, הרי זה פאלו עשאה בתוך הבית, תחת התקרה, שהיא פסולה, כיון שהסכה צריכה להיות תחת אור השמים. סכה שנבנתה על גבי סכה אחרת, באפן שהסכה של הסכה התחתונה משמש כרצפה לסכה העליונה, העליונה בשרה, ואלו התחתונה פסולה, כיון שיש לה שני סככים, ודרשו חכמים מכך

משנה ג

פרס עליה סדין מפני החמה, או תחתיה מפני הנשר, או שפרס על גבי הקינוף, פסולה. אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה:

עליהם סדין, והרי זה פאהל בפני עצמו, פסולה, כיון שאינו יושב בצל הסכה אלא בצל הסדין, שהוא פסול לסכוד. אבל פורס הוא את הסדין על גבי נקליטי המטה - שני מקלות היוצאים משני צדי המטה, ובפריסה זו אין גג הסדין רחב טפח ואין זה נחשב פאהל בפני עצמו, ונחשב האדם כישן בצל הסכה.

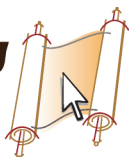
אם פרס עליה - על גבי הסכה, מעל הסכה, סדין כדי להגן על היושבים בסכה מפני החמה, או שפרס את הסדין תחתיה - תחת הסכה, מפני הנשר - למנע מהעלים של הסכה לנשר על שלחנם של היושבים בסכה, או שפרס סדין על גבי הקינוף - ארבעה ראשי עמודים היוצאים מארבע פנות המטה, ופרס

משנה ד

הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת הקסום, וסכה על גבה, פסולה. ואם היה סכוד הרבה מהן או שקצצן בשרה. זה הפלל, כל שהוא מקבל טמאה, ואין גדולו מן הארץ, אין מסככין בו. וכל דבר שאינו מקבל טמאה וגדולו מן הארץ, מסככין בו:

מיני עצים שנתן להדלותם ולהמשיכם על גבי דברים אחרים בעודם מחוברים לקרקע, וסכה על גבה, פסולה, כיון שעקר הסכה מחבר לקרקע, ופסול לסכוד. ואם היה סכוד פשר

סכה הסכה צריכה להיות מגדולי קרקע, אך דוקא לאחר שנתתה מן הקרקע, ולכן אם הדלה - הגביה והשעין עליה - על גבי הסכה את ענפי הגפן ואת הדלעת ואת הקסום, שהם

ומהו סכך פסול: זה הפלל, בל דבר שהוא מקבל טמאה, כגון כלים העשויים עץ, או בגדי פשתן, וכן דבר שאין גדולו מן הארץ, אף שאינו מקבל טמאה, כגון עור של בהמה, אין מספקין בו. וכל דבר שאינו מקבל טמאה וגם גדולו מן הארץ, מספקין בו.

הרבה מהן - יותר מהענפים המחברים לקרקע, וערבן היטב יחד עם הסכך הפשר, שאז הסכך הפשר מבטל את הסכך הפסול המערב בו, או שקצצו - או שחתך את הסכך הפסול מהקרקע, והגביהו באויר וחזר והניחו בתורת סכך, פשרה. עתה מבארת המשנה מהו סכך פשר

משנה ה

חבילי קש, וחבילי עצים, וחבילי זרדין, אין מספקין בהן, וכלן שחתירן בשרות. וכלן בשרות לדפנות:

ותהיה זו סכה פסולה [אף לדעת בית הלל שסכה העשויה שלא לשם חג פשרה, זהו דוקא כשהונח הסכך לשם צל]. וכלן שחתירן - וכל החבילות הללו, אם פתח את קשריהן, בשרות. וכלן - כל הדברים שלמדנו לעיל שפסולים לסכך, בשרות לעשית דפנות הסכה.

חבילי קש, וכן חבילי עצים, וכן חבילי זרדין, פשהם קשורים ואגודים, אף שהם גדולי קרקע ואינם מקבלים טמאה, אין מספקין בהן, ודין זה גזירת חכמים הוא, כיון שחששו חכמים שיבא אדם מן השדה וחבילתו על כתפו, ויניח את החבילה על גבי הסכה כדי ליבשה, ולא לשם סכך,

משנה ו

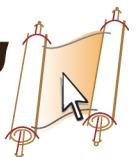
מספקין בנסרים, דברי רבי יהודה. ורבי מאיר אוסר. נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים, בשרה, ובלבד שלא יישן תחתיו:

בנסרים, דברי רבי יהודה. ורבי מאיר אוסר. ומחלקת זו היא בנסרים הרחבים משלשה טפחים, ופחותים מארבעה, אבל נסר פחות משלשה טפחים פשר לדברי הכל, ונסר רחב יותר מארבעה, פסול לדברי הכל. נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים, אף שזהו סכך פסול, שאר הסכה בשרה, ובלבד שלא יישן תחתיו - תחת אותו נסר, וכן לא יאכל תחתיו אכילת קבע, הטעונה סכה.

משנתנו עוסקת בסכך על ידי נסרים, שהם קרשים רחבים ומקצעים, שבדרך כלל עושים מהם תקרה לבית. ואף שהם גדולי קרקע ואינם מקבלים טמאה, גזרו עליהם חכמים אסור, מפני שהנסרים נראים כתקרת בית רגילה, וחששו שמא ישב אדם תחת תקרת ביתו העשויה נסרים, ויחשוב שדינו כיושב בסוכה פשרה, ובאמת תקרת ביתו פסולה, שהרי צריך האדם לשבת בסוכה, ולא בביתו של כל ימות השנה. מספקין

משנה ז

תקרה שאין עליה מעזיבה, רבי יהודה אומר, בית שמאי אומרים מפקפק ונוטל אחת מבינתים, ובית הלל אומרים, מפקפק או נוטל אחת מבינתים. רבי מאיר אומר, נוטל אחת מבינתים, ואינו מפקפק:

מבין כל שתי קורות נוטל קורה אחת, ומניח תחתיה סכך פשר. ובית הלל אומרים, די בכך שיעשה רק דבר אחד, או מפקפק את כל הנסרים, ומניחם שוב, או נוטל אחת מבינתים, ומניח תחתיה סכך פשר. רבי מאיר אומר, לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה, אלא לדברי הכל נוטל אחת מבינתים, ומניח במקומה סכך פשר, ואינו מפקפק - אין הפקפוק מועיל, כיון שרבי מאיר סובר שאין מספכים בנסרים.

תקרה, העשויה מנסרים של עץ, שאין עליה מעזיבה - טיט וסיד שדרף לשים על תקרת הבית, שזהו סכך פסול, אלא יש רק נסרים, שנחלקו בהם רבי יהודה ורבי מאיר, רבי יהודה אומר שיש מחלקת בדבר, בית שמאי אומרים שעליו לעשות שני דברים כדי להכשירם, מפקפק - מגביה את הנסרים ומניחם חזרה, שאם לא כן יהיו הנסרים פסולים מחמת שעשיתם לא היתה לשם סכה, אלא לשם בית, וגם נוטל אחת מבינתים -

משנה ח

המקרה סבתו בשפודין או בארוכות המטה, אם יש רוח ביניהן כמותן, פשרה. החוטט בגדיש לעשות בו סכה, אינה סכה:

פסול נוסף שיש בסכה: החוטט - החופר בגדיש - ערמת תבואה גבוהה, שמונחת בשדה לשם אסופה] לעשות בו סכה, אף שיצר חלל בגדל הכשר לסכה, ויש עליה תבואה הכשרה מצד עצמה לסכך, מכל מקום אינה סכה, כיון שנאמר 'חג הסכות תעשה לה', ומלשון 'תעשה' דרשו חכמים שיש לעשות את הסכה, ולא שתהיה 'מן העשוי', וכאן היה הסכך מונח קדם לעשיית חלל הסכה, ולכך הסכה פסולה.

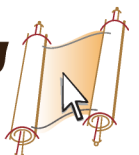
כפי שהתבאר לעיל, יש שני תנאים לסכך פשר, שיהא גדולו מן הארץ, ושלא יהא מקבל טמאה. משנתנו מביאה דגמאות לסכך פסול, מטעמים שונים. המקרה - המספק את סבתו בשפודין - שפודים של מתכת, ואינם גדולי קרקע, או בארוכות המטה - בקרשים הנמצאים לארך המטה, שהם נחשבים 'כלים', ומקבלים טמאה, והרי הם פסולים לסכך, אם יש רוח ביניהן כמותן, והניח באותו רוח סכך פשר, פשרה.

משנה ט

המשלשל דפנות מלמעלה למטה, אם גבוהה מן הארץ שלשה טפחים, פסולה. מלמטה למעלה, אם גבוהה מן הארץ עשרה טפחים, פשרה, רבי יוסי אומר, פשם שמלמטה למעלה עשרה טפחים, כך מלמעלה למטה עשרה טפחים. הרחיק את הסכך מן הדפנות שלשה טפחים, פסולה:

מגיעות עד הארץ [ויש רק עמודים מן הצדדים המחזיקים את הדפנות], אם הדפן גבוהה מן הארץ שלשה טפחים, שזהו שעור שגדי יכול להכנס בקפיצה לתוך הסכה, פסולה, כיון שאין דפן כזו נחשבת כ'מחצה'. אם היה אורג

משנתנו עוסקת בסכה שדפנותיה אינן מגיעות מהרצפה ועד לסכך, אלא יש רוח אור ביניהן, וכדלהלן. המשלשל - אורג את הדפנות של הסכה מלמעלה למטה, והחלק העליון של הדפנות מתחיל מהסכך, אף אין הדפנות

הסכך הסכה כשרה, כך מלמעלה למטה די בכך שיהיו עשרה טפחים, ואף שהדפנות רחוקות הרבה מן הארץ, הסכה כשרה. אם הרחיק את הסכך מן הדפנות שלשה טפחים, שלא התחיל לסכך מיד בצמוד לדפן, אלא השאיר רחב שלשה טפחים אור, ואחר כך סכך, פסולה.

את הדפנות מלמטה למעלה, אף אם אין הדופן מגיעה עד הסכך, אם גבוהה מן הארץ עשרה טפחים, כשרה, ואפלו שהמחצות רחוקות מאד מהסכך ומהסכך עצמו מונח על גבי עמודים ומוטות]. רבי יוסי אומר, כשם שמלמטה למעלה די בכך שיהיו עשרה טפחים, ואף שיש אור בין הדפנות לבין

משנה י

בית שנפחת וסכך על גביו, אם יש מן הכתל לסכך ארבע אמות פסולה. וכן חצר שהיא מקפת אכסדרה. סכה גדולה, שהקיפוח בדבר שאין מספכים בו, אם יש תחתיו ארבע אמות, פסולה:

והאכסדרה אינה רחבה ארבע אמות, הסכה כשרה, אף אם היא רחבה ארבע אמות, פסולה. דין נוסף כעין זה, סכה גדולה, שהקיפוח - סככה מסביב בסמוך לדפנות בדבר שאין מספכים בו, ובאמצע הניחו סכך כשר, אם יש תחתיו - תחת אותו סכך פסול ארבע אמות, פסולה.

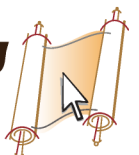
בית שנפחת - נשברה תקרתו באמצעה, וסכך על גביו, אם יש מן הכתל עד לסכך ארבע אמות של תקרה, פסולה. וכן חצר המקפת בבתים משלשה צדדיה, שהיא מקפת אכסדרה - כמין מרפסת בנויה בגובה, אם סכך על גבי אותה אכסדרה, וקירות הבתים הם הדפנות לסכה,

משנה יא

העושה ספתו כמין צריף או שסמכה לכתל, רבי אליעזר פוסל, מפני שאין לה גג, וחכמים מכשירין. מחצלת קנים גדולה, עשאה לשכיבה, מקבלת טמאה ואין מספכין בה. לסכך, מספכין בה ואינה מקבלת טמאה. רבי אליעזר אומר, אחת קטנה ואחת גדולה, עשאה לשכיבה מקבלת טמאה ואין מספכין בה. לסכך, מספכין בה, ואינה מקבלת טמאה:

מכשירין. עתה עוברת המשנה לדון בכשרות מחצלת לסכך, ולדברי הכל אם נעשתה המחצלת לשם שכיבה עליה, הרי היא נחשבת 'כלי' ומקבלת טמאה, ואין מספכים בה. ולדברי הכל סתם מחצלת קטנה נעשית לשם שכיבה, ואין מספכים בה, והמחלקת שתובא להלן היא במחצלת גדולה. מחצלת קנים גדולה, אם עשאה בפרוש לשכיבה, מקבלת

העושה את ספתו כמין צריף - כצורת אהל משלש, קונוס, שהדפנות עצמן הן הגג של הסכה, או שעשה לה דפן משפעת וסמכה לכתל - השעין אותה על הכתל, ומדבר שהדפנות הללו עשויות ממין הכשר לסכך, רבי אליעזר פוסל, מפני שאין לה גג, שאין נכר מהו כתל ומהו גג, ואהל משפע אינו נחשב אהל אם אין בגגו לפחות טפת, וחכמים

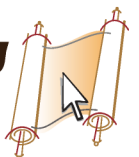

מְחַצֵּלֶת קַטְנָה וְאַחַת מְחַצֵּלֶת גְּדוּלָה, עֲשָׂאָה לְשִׁכְיָהּ - מִן הַסֵּתֶם עֲשׂוּיֹת הֵן לְשִׁכְיָהּ, וְלִכְּנֵן כָּל מְחַצֵּלֶת שְׁלֵא יָדוּעַ לָנוּ לְשֵׁם מִה נַעֲשֶׂתָה הָרִי הִיא מְקַבֵּלֶת טְמֵאָה וְאִין מְסַכְכִין בָּהּ. וְרַק אִם עֲשָׂאָה בְּפִרוּשׁ לְסַבּוּךְ, מְסַכְכִין בָּהּ, וְאִין מְקַבֵּלֶת טְמֵאָה.

טְמֵאָה וְאִין מְסַכְכִין בָּהּ. אָבֵל אִם עֲשָׂאָה סֵתֶם, מְסַתְבֵר שְׁעֲשָׂאָה לְשֵׁם סֵבֵךְ, וּמְסַכְכִים בָּהּ. וּמְחַצֵּלֶת קַטְנָה, אִם עֲשָׂאָה בְּפִרוּשׁ לְשֵׁם סַבּוּךְ, מְסַכְכִין בָּהּ וְאִין מְקַבֵּלֶת טְמֵאָה, אָבֵל אִם עֲשָׂאָה סֵתֶם, מְסַתְבֵר שְׁעֲשָׂאָה לְשִׁכְיָהּ, וְאִין מְסַכְכִים בָּהּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר חוֹלֵק וְאוֹמֵר, אַחַת

תפילה לאחר הלימוד:

אֲנִי יְיָ מֵלֵא רַחֲמִים, אֲשֶׁר בִּידְךָ נִפְשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ, יְהִיָה נָא לְרַצוֹן לְפָנֶיךָ תּוֹרַתְנוּ וְתַפִּילָתְנוּ בְּעִבּוֹר נִשְׁמַת (פלוני בן פלוני), וּגְמוּל נָא עִמָּה בְּחִסְדְּךָ הַגְּדוֹל, לְפִתּוּחַ לָהּ שְׁעָרֵי רַחֲמִים וְחֶסֶד, וְשְׁעָרֵי גֶן עֵדֶן, וְתִקְבַּל אוֹתָהּ בְּאַהֲבָה וּבְחִיבָה, וְשִׁלַּח לָהּ מְלֶאכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים לְהוֹלִיכָהּ וּלְהוֹשִׁיבָהּ תַּחַת עֵץ הַחַיִּים אֶצֶל נִשְׁמַת הַצַּדִּיקִים וְהַצַּדִּיקָנוֹת חַסִּידִים וְחַסִּידוֹת, לִיהֲנוֹת מִזִּיו שְׂכִינְתְּךָ, לְהַשְׁבִּיעָה מְטוּבְךָ הַצֶּפֶן לְצַדִּיקִים, וְהַגּוֹף יָנוּחַ בְּקֶבֶר בְּמִנוּחָה נְכוֹנָה בְּחִדּוּוּה וּבְשִׁמְחָה וְשָׁלוֹם, כְּדַכְתִּיב 'יָבוֹא שָׁלוֹם יָנוּחוּ עַל מְשֻׁבְּוֹתֶם הַלֵּךְ נִכְחוֹ', וְכַתִּיב 'עֲלוּ חַסִּידִים בְּכַבוֹד יִרְנְנוּ עַל מְשֻׁבְּוֹתֶם' וְכַתִּיב 'אִם תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחַד וְשִׁכְבַתְּ וְעָרְבָה שְׁנַתְּךָ'. וְתִשְׁמֹר אוֹתוֹ מְחִיבוֹת הַקֶּבֶר, וּמִרְמָה וְתוֹלְעָה, וְתִסְלַח וְתִמְחֹל לוֹ עַל כָּל פְּשָׁעָיו, כִּי אָדָם אִין צַדִּיק בְּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא, וְזִכּוֹר לוֹ זְכוּיֹתָיו וְצַדִּיקוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, וְתִשְׁפִּיעַ לוֹ מִנְשִׁמָּתוֹ לְדַשֵּׁן עֲצָמוֹתָיו בְּקֶבֶר מְרוֹב טוֹב הַצֶּפֶן לְצַדִּיקִים, דְּכַתִּיב 'מִה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר צִפְנָת לִירְאֶיךָ' וְכַתִּיב 'שִׁמֹר כָּל עֲצָמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה'. וְיִשְׁכַּח בְּרַד וְשִׁאֲנָן מִפְּחַד רָעָה, וְאֵל יִרְאָה פָּנָי גִּיהֲנֹם, וְנִשְׁמָתוֹ תִּהְיֶה צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים, וְלִהְיוֹתוֹ בְּתַחִית הַמַּתִּים עִם כָּל מַתֵּי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, אָמֵן.

יהודי יקר!

כמה נרות אתה יכול להדליק לבד?
כמה משניות אתה יכול ללמוד לבד?

**בהישג ידך:
אלפי יהודים ילמדו משניות לעילוי נשמת יקירך!**

ארגון 'שתי הלכות ביום' שולח מידי יום כ-60,000 הודעות מייל המכילות תוכן תורני בקרוב ל-20 מסלולי לימוד שונים, בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית. ביכולתך להיות שותף פעיל בלימוד תורה של רבבות יהודים, ולהנציח את זכר יקירך במקום הגורם לעילוי נשמה הגדול ביותר - בלימוד תורה!

בתרומה חד פעמית של 200 ₪ יופיע שם יקירך בתאריך הרצוי לך בראש לימוד המשנה המבוארת, הנשלחת מידי יום לכ-3,500 מנויים בדואר האלקטרוני! כמו כן ניתן להקדיש לימודים שונים במסלולים רבים ומגוונים הנשלחים מידי יום בדואר האלקטרוני.

לפרטים, לתרומות ולהנצחות: 0765-404-360
במייל: donations@2halachot.org
באתר: www.2halachot.org

כמו כן אנו מזמינים אותך להצטרף לאחד או יותר מהלימודים של 'שתי הלכות ביום', הנשלחים חנים מידי יום לרבבות מנויים!
למגוון האפשרויות ולהצטרפות למסלולי הלימוד, היכנסו לאתר www.2halachot.org או במייל: office@2halachot.org

